

OBSAH

Úvod	9
1 Kapitoly z dějin jedné instituce	21
1.1 Úvod	21
1.2 Založení Vysoké školy obchodní	22
1.2.1 Hospodářsko-politická situace po vzniku Československa ...	23
1.2.2 Inspirace pro vznik Vysoké školy obchodní	26
1.2.3 Vysoká škola obchodní v legislativním procesu	30
1.2.4 Plat vysokoškolského pedagoga	35
1.2.5 Závěr	36
1.3 Dvě proměny: Počátky a konec Vysoké školy obchodní, 1919–1953	38
1.3.1 Počátky vyššího vzdělávání v oboru ekonomie	39
1.3.2 Vysoká škola obchodní ve 40. letech 20. století	42
1.3.3 Personální otázky v letech 1945–1948	44
1.3.4 Reforma osnov v letech 1945–1948	46
1.3.5 Změny v personálních otázkách, osnovách a řízení univerzity po únoru 1948	49
1.3.6 Uzavření Vysoké školy věd hospodářských	54
1.3.7 Závěr	57
1.4 Vzpomínky studenta Vysoké školy věd hospodářských z let 1948 až 1951	58
1.4.1 V prvním ročníku	60
1.4.2 Výuka jazyků	64
1.4.3 Překvapení ve druhém ročníku	66
1.4.4 Třetí ročník a (nečekané?) ukončení studia	68
1.4.5 Závěr	69
1.5 Vysoká škola politických a hospodářských věd a problém (dis)kontinuity výuky ekonomie v letech 1949–1953	73
1.5.1 Vysoká škola politická a sociální v Praze a její transformace po únoru 1948	74
1.5.2 Vysoká škola obchodní a její změna na Vysokou školu věd hospodářských	76

1.5.3	Zřízení Vysoké školy politických a hospodářských věd	79
1.5.4	Reorganizace VŠPHV	83
1.5.5	Naplňování cílů „socialistického vzdělávání“	85
1.5.6	Závěr	89
1.6	Ústav pro plánování při Filozofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci v letech 1949–1953	92
1.6.1	Zápas o koncepci organizace vysokoškolské výuky v duchu skladebné filozofie	93
1.6.2	Souboj o čas a finance	95
1.6.3	Ústav pro plánování, jeho proměny a význam	98
1.6.4	Poslední boje o uchování vysokoškolského studia regionální ekonomiky v Olomouci	105
1.6.5	Závěr	108
Exkurz 1:	Katedra družstevnictví na VŠE	109
Exkurz 2:	Katedra hospodářských dějin na VŠE	115

2 Osobnosti českého ekonomického myšlení spjaté s VŠE 123

2.1	Úvod	123
2.2	Albín Bráf a Josef Macek: dva přístupy k etickým a sociálním otázkám	125
2.2.1	Albín Bráf: Život a základní názorová linie	126
2.2.2	Role etiky v Bráfově koncepci národohospodářské teorie a národohospodářské politiky	128
2.2.3	Albín Bráf a sociální politika	129
2.2.4	Josef Macek: Život a základní myšlenková linie	135
2.2.5	Sociální otázka v Mackově díle	137
2.2.6	Závěr	142
2.3	Rudolf Hotowetz	143
2.3.1	Životní osudy v době rakousko-uherské monarchie	145
2.3.2	Hotowetzova činnost ve vládě a institucích ČSR	149
2.3.3	Hotowetz pedagogem VŠO	153
2.3.4	Pozůstalost Rudolfa Hotowetze v Archivu NTM	153
2.3.5	Závěr	156
2.4	Čestmír Kožušník	158
2.4.1	Životní milníky	158
2.4.2	Léta šedesátá – Kožušníkovy Návrhy tezí	159
2.4.3	Léta sedmdesátá a osmdesátá – Kožušníkova Teorie a praxe cenové tvorby	164
2.4.4	Závěr	168

2.5	František Vencovský	168
2.5.1	Osobnost Františka Vencovského	169
2.5.2	Přínos Františka Vencovského k dějinám českého ekonomického myšlení a k jejich výuce na VŠE	172
2.5.3	Závěr	182
Exkurz 3:	Osobnosti českého ekonomického myšlení jako předmět studia	183
3	Jakou ekonomikou učíme?	189
3.1	Úvod	189
3.2	Počátky výuky ekonomie v českých zemích: Albín Bráb	190
3.2.1	Výuka ekonomie v 18. a 19. století	190
3.2.2	Založení české ekonomické vysokoškolské vědy	195
3.2.3	Bráfovy učební texty a předmět ekonomie	197
3.2.4	Bráfovo hledání vhodné ekonomické školy a metodologie	200
3.2.5	Závěr	203
3.3	Ekonomie v době první republiky: Pohled Josefa Macka na charakter ekonomie a její společenskou roli	203
3.3.1	Charakter vědy a ekonomie jakožto věda	204
3.3.2	Význam hospodářských otázek a společenská role ekonomie	208
3.3.3	Společenská role ekonomie a Mackovo pedagogické působení	211
3.3.4	Závěr	216
3.4	Výuka ekonomie na rozhraní dvou epoch: Vysoká škola politických a hospodářských věd v letech 1949–1953	217
3.4.1	Koncepce studia	218
3.4.2	Učební plány	219
3.4.3	Závěr	225
3.5	Ekonomie v době reálného socialismu I: Výuka dějin ekonomického myšlení na VŠE v Praze	225
3.5.1	Výuka dějin ekonomického myšlení v letech 1953–1978 ...	226
3.5.2	Výuka dějin ekonomického myšlení po roce 1978	228
3.5.3	Závěr	232
3.6	Ekonomie v době reálného socialismu II: Výuka ekonomie na VŠE	233
3.6.1	Struktura studia ekonomie	234
3.6.2	Závěr	238

3.7	Ekonomie v době reálného socialismu III: Ekonomický ústav ČSAV	238
3.7.1	Léta sedmdesátá a „Společenství Václava Klause“ (SVK)	239
3.7.2	Diskuse o stavu společnosti a alternativní přístup k ekonomii	240
3.7.3	Závěr	243
3.8	Proč učit ekonomii?	244
3.8.1	Jak definovat ekonomii?	244
3.8.2	Jak učit ekonomii?	250
3.8.3	Závěr	251
	Závěr	253
	Resumé	260
	Seznam pramenů	266
	Literatura	267
	Seznam autorů	280
	Jmenný rejstřík	281
	Věcný rejstřík	282